

Dato: 26.10.2015
Arkivref: 2015/789-0 /

Terje Haugen

terje.k.haugen@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
32/15	Hovedutvalg for teknisk, plan og næring	04.12.2015
67/15	Kommunestyre	18.12.2015

Kommuneplanens samfunnsdel 2015 – 2027 – høringsutkast.

Vedtak i Hovedutvalg for teknisk, plan og næring - 04.12.2015

Forslag til vedtak:

1. Loppa kommune vedtar å sende ut forslaget til kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027, jfr. plan- og bygningsloven § 11-13, på høring.
2. Høringsfristen settes til 5.02.2016 dato. (Frist: minst 6 uker).

Behandling i Hovedutvalg for teknisk, plan og næring- 04.12.2015

Ronja Garden foreslo høringsfrist til 5.februar 2016.

Forslag til vedtak:

Forslag til vedtak:

3. Loppa kommune vedtar å sende ut forslaget til kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027, jfr. plan- og bygningsloven § 11-13, på høring.
4. Høringsfristen settes til ... dato (Frist: minst 6 uker).

Vedlegg:

1. utkast til kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Planstrategi 2012-2015, behandlet i kommunestyret 16.3.2012, sak 10/12.

Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2013 -2024 ble vedtatt i TPN 25.03.2014, sak 15/14.

Innspill fra involveringsprosessen.

Saksutredning:

Loppa kommune første og eneste fullstendige kommuneplan er generalplanen av 1976. Denne planen har aldri vært rullert. I ettertid har det vært utarbeidet en arealplan (2002-2005) men ingen helhetlig kommuneplan.

Status er derfor at det vil være nødvendig å utarbeide en helhetlig kommuneplan.

For å gjennomføre kommuneplanarbeidet ble det derfor ansatt en kommuneplanlegger med oppstart i september 2011. Denne gikk ut i permisjon i mai 2012 og sluttet i april 2013. Ny kommuneplanlegger ble ansatt i juli 2013 og sluttet i desember 2013.

I denne perioden ble det utarbeidet og vedtatt en planstrategi.

Etter at kommuneplanleggerne sluttet ble det besluttet å leie inn ekstern hjelp til arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

I planstrategien for Loppa kommune, vedtatt 16.mars 2012, blir det vist til at planstrategien ikke er en plan hvor man tar stilling til mål og strategier, men en arena for å drøfte behov og utviklingstrekk i kommunen. Ved å definere kommunens planbehov kan man gjennom tidlig prioritering effektivisere den videre planprosessen. På denne måten sørger man for at planleggingen skal være behovsstyrt og ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig.

Bestemmelsene om kommunal planstrategi er nedfelt i plan—og bygningsloven § 10-1 - om planstrategiens innhold:

- Redegjørelse for utviklingstrekk og utfordringer knyttet til samfunnsutvikling og miljø
- Drøfting av hovedtrekkene i en langsiktig arealstrategi slik at det blir sammenheng mellom samfunnsutviklingen og arealbruk
- Vurdering av sektorenes planbehov
- Vurdering av prioriterte planoppgaver og revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel

Strategien skal vedtas i kommunestyret hver valgperiode, senest et år etter konstituering. Gjennom strategien vil man da kunne vurdere behovet for rullering av kommunens planer.

Planstrategien skal utrede:

1. Status, utviklingstrekk og trender
2. Hovedutfordringer og muligheter

Kommuneplanen skal utrede:

3. Hvor vil vi – mål

4. Hva som skal til for å komme dit – strategier

Kommuneplanen er langsiktig, og det er viktig med kontinuitet i kommunens langsiktige planlegging. Kommuneplanen skal inneholde en samfunnsdel med handlingsdel og en arealdel. Økonomiplanen kan inngå i handlingsdelen. Det er hensiktsmessig å legge føringer for samfunnsdelen først, slik at arealdelen blir en konsekvens av denne.

Det er utarbeidet et planprogram for samfunnsdelen. Forslaget til planprogram for samfunnsdelen ble vedtatt av hovedutvalg for teknisk, plan og næring 25.03.2014

Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver. Kommuneplanen bør også omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen.

Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien. Retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter skal legges til grunn ved utarbeidelse og ved revidering av kommuneplanen.

Kommuneplanens samfunnsdel skal gi retningslinjer for gjennomføring av mål og strategier, både i den kommunale virksomheten og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private.

De tre hovedsatsingsområdene i planstrategien er:

- Levekår
- Næringsliv, sysselsetting og kompetanse
- Identitet og omdømme

I kommuneplanen skal det fastsettes mål og strategier for å nå målene.

Visjonene er retningslinjene det jobbes ut fra.

Varsel om oppstart av planarbeidet.

Oppstart av planarbeidet skal kunngjøres. Formålet med oppstartvarselet er å gi en tidlig varsling av planarbeidet, formålet med arbeidet, og viktige problemstillinger for arbeidet. Berørte myndigheter, fagorganer og andre interessenter ble varslet. Varsel ble kunngjort i aviser og på kommunens hjemmeside.

Planprogram.

For alle planer som kan ha vesentlig virkning for miljø og samfunn skal det utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet. Planprogrammet skal gjøre rede for:

- Formålet med planarbeidet
- Planprosessen med tidsfrister og deltakelse
- Opplegget for medvirkning
- Hvilke alternativer som blir vurdert

- Behovet for utredninger

Planprogrammet skal legges ut til offentlig ettersyn samtidig som varsling av planoppstart. Planprogrammet er fastsatt av kommunestyret.

Medvirkning i planarbeidet.

Kommunens ledergruppe og rådgiver har medvirket i planarbeidet fra oppstart til ferdig utarbeidet høringsutkast for samfunnsdel.

Underveis har det vært avholdt to folkemøter hvor ca. 110 personer deltok. Utviklingslag, bygdelag og hytteforeninger har kommet med innspill. Alle elevene på ungdomstrinnet deltok på møter ved skolene i Bergsfjord og i Øksfjord. Det er avholdt møte med elderrådet og et historisk møte med reindrifta hvor 4 av 5 reinbeitedistrikt møtte opp. Det ble opprettet to arbeidsgrupper for sjø og kystsonen der de viktigste brukergruppene var representert. I tillegg har det vært gjennomført separate møter med 9 bedrifter fra Loppa. Det har også vært gjennomført møter med eksterne aktører som Kystverket, Finnmark Kraft, Vegvesenet og kontakt med Sametinget.

CA 25 % av befolkningen i kommunen har vært involvert i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

Om samfunnsdelen.

Samfunnsdelen inneholder et kapittel om nåsituasjonen. Viktige temaer her er utviklinga av folketallet, kommunens indre liv, arbeidsliv og samferdsel.

I framtidskapittelet er hovedmålet satt til at folketallet i kommunen skal stabiliseres på over 1000 innbyggere. Her blir det også vist til rammebetingelser som kan være med på å endre framtida for Loppa. Skal Loppa være egen kommune eller slå seg sammen med andre kommuner? Kommunal økonomi og handlefrihet blir også berørt. Hva kan det bety for tjenestetilbudet?

Nasjonal marin verneplan vil også berøre kommunen. Hvilke konsekvenser kan verneplanen få for utviklinga av kommunen?

Miljø og klima er viktig å ha fokus på nå og i fremtiden. Loppa kommune er rasutsatt og i Øksfjord har en i tillegg noen utfordringer på kvikkleire.

Privat service er viktig å opprettholde. Det er store utfordringer i å opprettholde nærbutikkene i kommunen da kundegrunnlaget svekkes og dermed også lønnsomheten for nærbutikkene.

I kapittelet «Glad i Loppa» er det fokus på sterk identitet og godt omdømme. Bolyst er også viktig - og her blir det vist til at Loppa kommune nå også har fått nye innbyggere fra andre land. Viktig her er språkopplæring og integreringstiltak som stimulerer til at så mange som mulig ønsker å bli loppværing.

Folkehelse skal ivaretas. Folkehelseloven fra 2012 utvidet helsebegrepet til å omfatte alle forhold som påvirker helse til enkeltmennesket. Her har kommunen fått ansvaret for det forebyggende folkehelsearbeidet som skal gjennomføres på tvers av alle sektorene.

Loppa kommune består av mange steder. Det er ønsket om å ta hele kommunen i bruk. Det blir derfor viktig å få til en positiv utvikling i bygdene slik at arbeidsplasser blir tilgjengelig for de som

ønsker å bo i bygdene. Arbeid er viktig, men det er også viktig å ha et sted å bo – tilfredsstillende boliger vil være viktig for alle som ønsker å bo i kommunen.

Driftig i Loppa omhandler næring og næringsutvikling. I omstillingsperioden 2007-2012 var fokus rettet mot å skape nye arbeidsplasser i kommunen, og hovedfokuset ble rettet mot

- Oppdrett
- Leverandørindustrien til oppdrett
- Fisketurisme

I tillegg ble det fokusert på andre sjørettede aktiviteter med forankring i lokalt eierskap. Utvikling av et robust næringsliv med lønnsomme bedrifter med over 15 ansatte ble også viktig.

Fiskerinæringa har vært viktig for Loppa kommune. Mangelen på fiskemottak og gjenåpning av fiskebruket i Bergsfjord har vært et sterkt ønske.

Samferdsel er viktig for Loppa kommune. De senere årene har samferdselstilbudet vært sterkt kritisert av innbyggerne og næringslivet i Loppa. Svikt i materiellet har medført til mange kanseleringer. Nå har fylkeskommunen oppgradert alle fergeleiene i kommunen. Ny hurtigbåt og ny ferge skal settes inn i Loppasambandet.

Samfunnssikkerhet og beredskap skal også ivaretas i samfunnsplanen. Derfor har Loppa kommune igangsatt et systematisk og helhetlig arbeid som skal oppfylle kravene til kommunal beredskap.

Loppa på verdenskartet omhandler omdømmet til kommunen. Det er viktig å få fra de positive sidene med å bo i Loppa. Loppa har gode kommunale tjenester. I Loppa er det et trygt og godt oppvekstmiljø for barn. I Loppa kan en ha ekstreme skiopplevelser men her er også mulig å ta livet med ro.

I forslag til samfunnsdel ligger det en del forslag på føringer for bruk av arealene i kommunen. Dette gjelder både sjøarealene og landarealene. Disse må vurderes og tas med til arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Vurdering:

Loppa kommune mangler en kommuneplan med samfunnsdel, arealdel og handlingsplan.

Loppa kommunes helhetlige kommuneplan er fra 1976 – «Generalplan for Loppa kommune». I ettertid er det kun laget arealplan inklusive kystsonoplan. Denne er fra 2005.

Kommuneplanarbeidet ble satt i gang i september 2011 ved ansettelse av en kommuneplanlegger.

Kommuneplanarbeidet er nå kommet så langt at det er laget et første forslag til kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2015-2027.

Forslag til samfunnsdel skal behandles politisk før det sendes ut på høring.

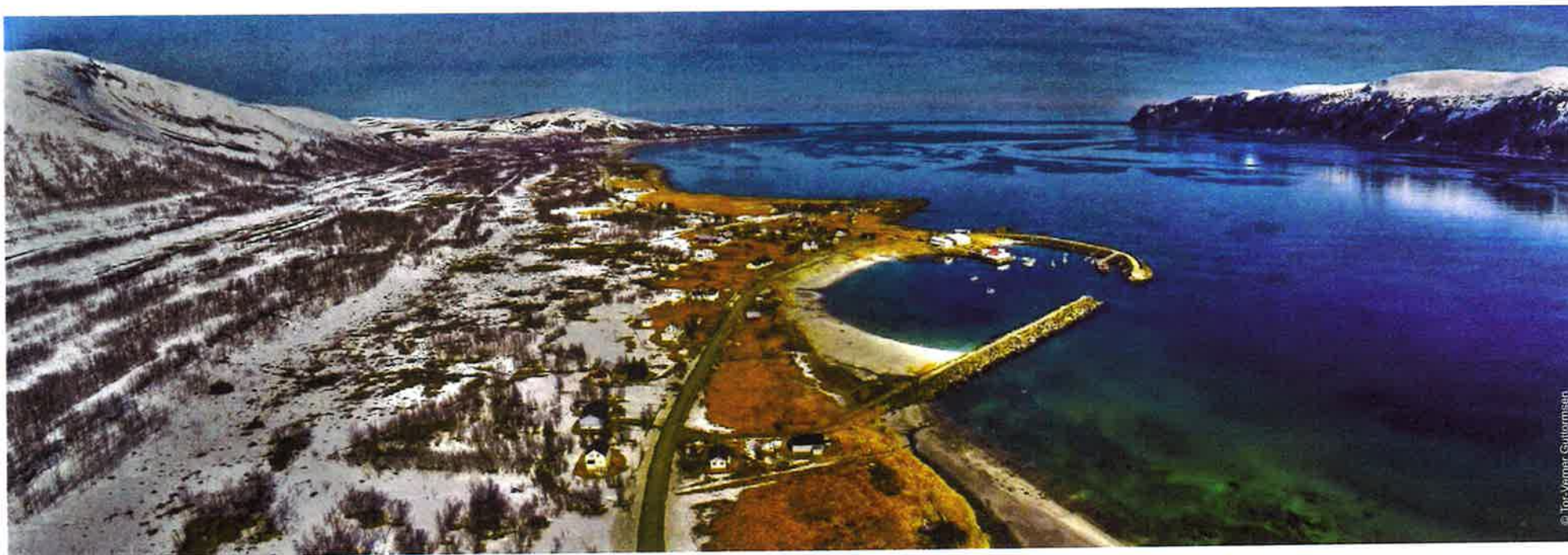
Høringsfristen skal være minst seks uker etter at vedtak om høring er gjort.

2015–2027

Kommuneplan samfunnsdel

© Tor-Verner Gulltormsen

LOPPA KOMMUNE

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2015–2027

1. INNHOLD	3
2. FORORD	4
3. NÅSITUASJONEN	5
3.1. Hva kjennetegner Loppa kommune?	5
3.2. Utviklingen av folketallet	6
3.3. Kommunens indre liv	6
3.4. Arbeidsliv	8
3.5. Samferdsel	8
4. FRAMTIDA	9
4.1. Hovedmål.....	9
4.2. Endrende rammebetingelser	10
• Kommunesamarbeid eller kommunesammenslåing	
• Økonomi	
• Nasjonal marin verneplan	
• Miljø og klima	
• Privat service	
4.3. Medvirkning i planarbeidet	12
5. GLAD I LOPPA	14
• Identitet.....	14
• Bolyst.....	14
• Folkehelse	15
• Stedsutvikling	16
6. DRIFTIG I LOPPA	17
• Næringsliv og næringsutvikling	17
• Kompetanse	19
• Samfunnssikkerhet	19
7. LOPPA PÅ VERDENSKARTET	22
• Omdømme	
• For den ekstreme	
• Trygghet for barn	
8. FØRINGER FOR AREALDELEN	24
8.1. Sjø- og kystsonen	24
8.2. Landarealene	25

FORORD

Arbeidet med kommuneplanen har vært et viktig arbeid i inneværende kommunestyreperiode. Etter at folketallet så ut til å stabilisere seg på litt under 1100 innbyggere startet en ny nedgangsbølge i 2014. Dette bekymrer både politisk og administrativ ledelse.

Kommuneplanens samfunnsdel uttrykker forventninger om å stabilisere folketallet i kommunen på 1000 innbyggere. Dette er avgjørende for å sikre at ikke infrastrukturen og tjenestetilbudet i kommunen svekkes ytterligere.

Det har vært gjennomført en omfattende prosess for å få så mange som mulig til å ta del i dette planarbeidet. Ca. 25 % av befolkningen har vært direkte involvert og fått muligheten til påvirke samfunnsplanen. Dette gjør at planen gjenspeiler befolkninga sine tanker og håp om framtida til Loppa kommune.

Kommunen er pålagt å gjennomføre samtaler med nabokommunene om kommunesammenslåing som ledd i arbeidet med «Kommunereformen». Uansett utfall av disse samtalene skal framtidige alternativ konsekvensutredes og endelig avgjørelse fattes i kommunestyret innen 30. juni 2016.

Kommuneplanens samfunnsdel skal følges opp med kommuneplanens arealdel. Begge disse planene vil være nødvendige og gode grunnlag for framtida til loppasamfunnet uansett utfall av kommunereformen.

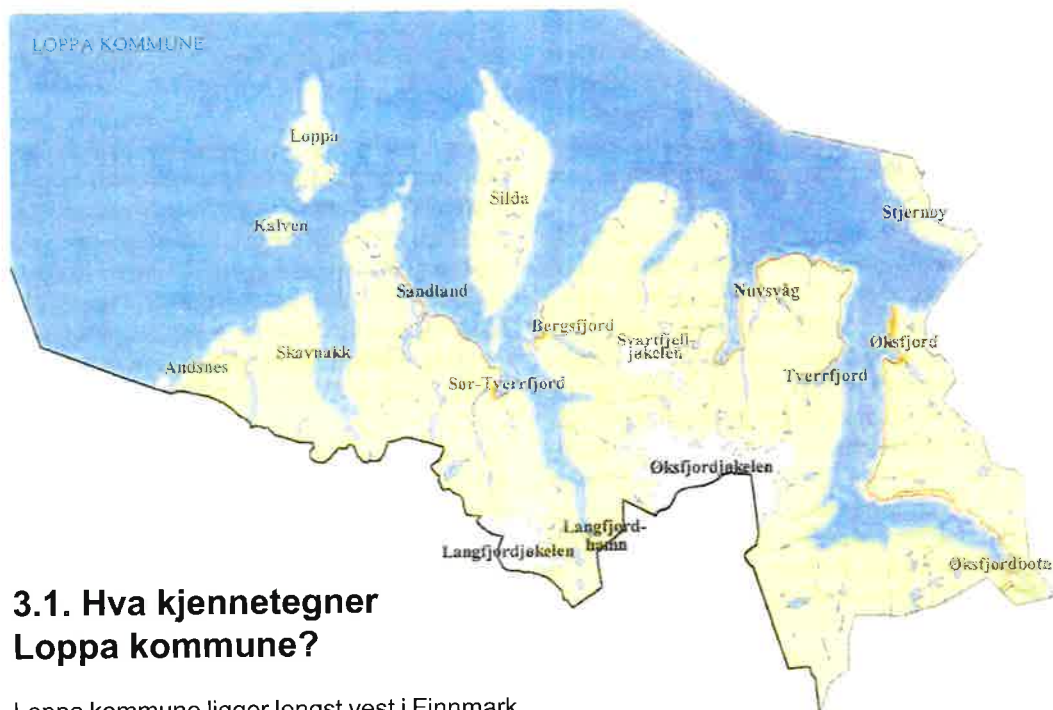
Hele kystlinja og fjordene (unntatt Frakfjorden) er foreslått vernet i «Nasjonal marin verneplan». Både samfunnsplanen og arealplanen vil være viktige premissgivere når framtidige behov skal påpekes og konsekvensutredes. Dette skal gjennomføres før det skal settes endelige grenser for verneområdet.

Vi vil rette en spesiell takk til alle som har deltatt i dette planarbeidet og ønsker loppasamfunnet «Lykke til med framtida».

Jan-Eirik Jensen
Ordfører

Marion Høgmo
Rådmann

3.1. Hva kjennetegner Loppa kommune?

Loppa kommune ligger lengst vest i Finnmark og grenser til Troms mot Kvænangen kommune. På landssiden grenser kommunen mot Alta kommune i nord og øst, og Kvænangen kommune i sør og vest. På sjøsiden grenser kommunen mot Hasvik kommune.

Loppa øy har en rik historie og har hatt bosetning siden vikingetiden. Øya er en naturperle med få fastboende som ligger værhardt til ut i havet og er en av mange små bygder i Vestre-Loppa.

Havet har gjennom århundrer gitt levebrød til befolkningen. Fiske og fiskeforedling skapte tidligere de fleste arbeidsplassene. Fisket er fortsatt viktig, men i dag skaper voksende næringer som oppdrett, leverandørindustri til oppdrett, rederidrift og fisketurisme, nye sjørettede arbeidsplasser. Selv om næringene har endret seg er det havet og naturen som er grunnlaget for arbeidsplassene i Loppa og

det er ingen indikasjoner på at dette vil endre seg.

Kommunen er fjellkommunen i Finnmark med Finnmarks høyeste fjell, Loppatinden, på 1175 meter og flere andre topper på over 1100 meter. I de samme fjellområdene ligger isbreen Øksfjordjokelen, som er største isbre i fylket. Fjellene og fjordene gir store naturopplevelser men skaper også store kommunikasjonsmessige utfordringer.

Størstedelen av kommunen er veiløs og all kommunikasjon til og fra Vestre-Loppa går på sjøen. Kommunesentret Øksfjord har 4 mil vei til E6 der 2,5 mil av veien er i Loppa kommune. Her bor ca. 70 % av befolkningen i kommunen. Den øvrige del av befolkningen bor spredt på 9 steder. Fra Øksfjord går det ferger og hurtigbåt til Vestre-Loppa og til Hasvik kommune. All biltrafikk til og fra Hasvik kommune går over Øksfjord.

3.2 Utviklingen av folketallet

Folketallet i kommunen var på sitt høyeste i 1960 med 2706 innbyggere. Siden den gang har folketallet årlig blitt redusert med opp til 5 % hvert år og det har kun vært en mindre tilvekst i 3 av de siste 50 årene. Dette er en utvikling som kjennetegner mange distriktskommuner og de fleste små kystkommuner i Finnmark. Prognosene til SSB pr. 15.02.2015 for befolkningsutviklingen i Loppa er fortsatt negative. Høy og lav prognose for 2030 varierer mellom 868 og 753 innbyggere.

En så kraftig nedgang i befolkningen over så mange år gjør noe med de som blir igjen og deres syn på nåtida og framtida. Det å være vitne til at 2 generasjoner med ungdommer har flyttet ut fra kommunen gjør noe med foreldregenerasjonene. Samtidig som folketallet har blitt redusert har gjennomsnittsalderen øket og det dør 2–5 ganger så mange personer som det fødes. Det positive er at innvandring demper befolkningsnedgangen og det er over 20 nasjonaliteter i kommunen. Mange loppaværing velger også å bo i kommunen å arbeide andre steder.

Konsekvensene blir et sterkt press på reduksjon av infrastrukturen når antallet brukere reduseres. Antallet grunnskoler er redusert til 3 skoler og elevtallet faller kraftig de nærmeste år. Befolkningen i store deler av kommunen er helt avhengige av sjøveis transport. Med færre brukere øker presset på rutetilbudet og gjør det enda vanskeligere å ta hele kommunen i bruk.

De private servicetilbudene som butikk og salg av drivstoff er under press. Fallende disse

tilbudene bort vil det bety «kroken på døra» for småstedene.

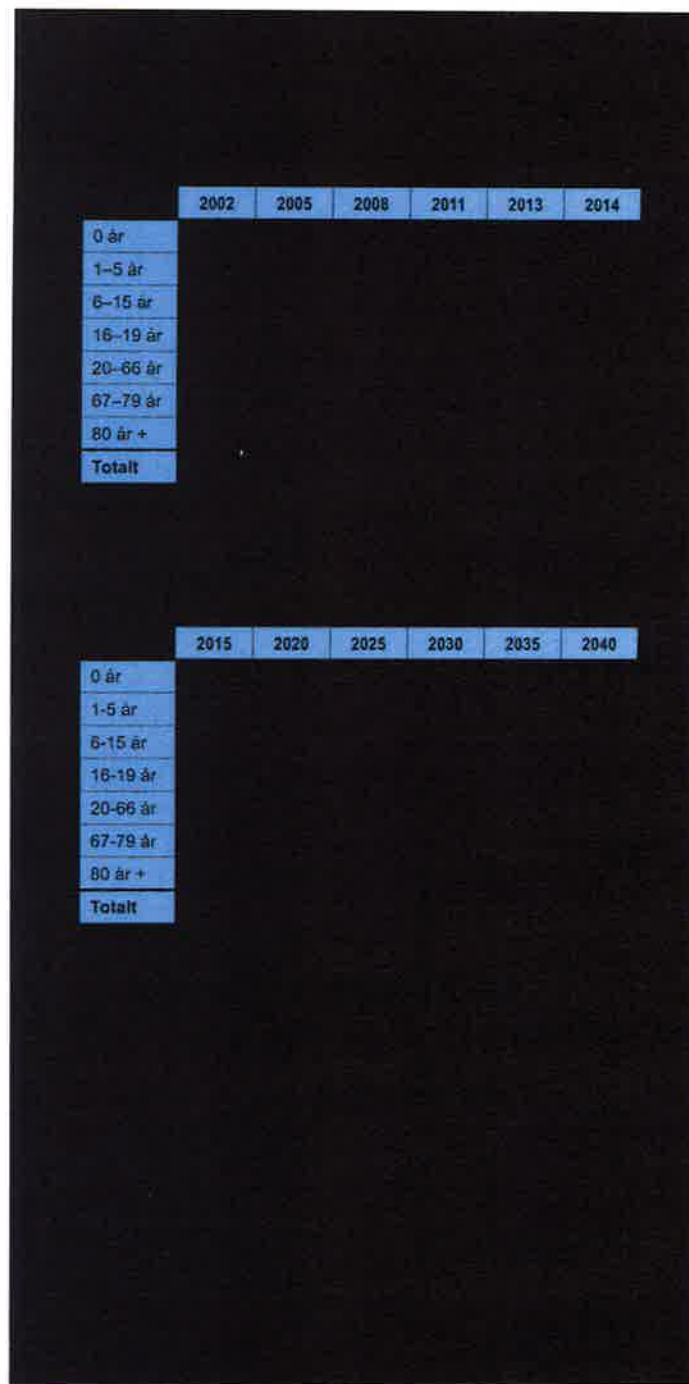
3.3 Kommunens indre liv

Kommunebarometret har rangert Loppa kommune som beste kommune i Finnmark på tjenesteproduksjon de siste fem år. Kommunen er på topp når det gjelder barnehage, grunnskole, pleie og omsorg, helse og økonomi. Dette burde være gode argumenter for å få folk til å arbeide i Loppa, men kommunen har ikke vært flink nok til å markedsføre dette.

Det som burde ha vært en gladhistorie har imidlertid skyggesider. Nedgangen i befolkningen generelt og i antall barnefamilier spesielt, har ført til at antallet elever på de 3 grunnskolene i kommunen reduseres langt raskere enn reduksjonen i den øvrige delen av befolkningen. Enhetskostnadene pr. elev, som allerede er blant de høyeste i landet, vil stige ytterligere og det er ikke enkelt å påpeke tiltak som gir store kostnadsutt.

Helse-, pleie- og omsorgssektoren har hatt høy kvalitet over tid og befolkningen er meget tilfreds med dagens tilbud. Desentraliserte tilbud gir god dekning over hele kommunen og befolkningen kan motta mange tjenester nært hjemstedet. Også her er enhetskostnadene høye og spesielt de eldre frykter reduksjon i kvaliteten på disse tjenestene.

Selv med gode tjenestetilbud har økonomien i kommunen vært under god kontroll over mange år. Kommunen har konsentrert seg om å bli god på gjennomføringa av lovpålagte tjenester og dette har kommet størstedelen av befolkninga i til nytte.

Det er etablert 3 utviklingslag i kommunen (Nuvsvåg Utviklingslag, Bergsfjord Utviklingslag og Vestre Loppa Utviklingslag). Lagene er gode talerør for befolkningen og tar opp utfordringer for både folk og næringsliv i sine områder. Næringslivet i kommunen har Loppa Næringsforening som talerør og er som utviklingslagene en viktig samarbeidspart for Loppa kommune.

Barn og ungdom har tilbud gjennom kulturskolen og Ungdommens kulturstring. Med sin desentraliserte organisering når biblioteket ut til de fleste innbyggerne i kommunen. Det er festivaler i Øksfjord og Bergsfjord hver som-

mer og en aktiv revygruppe i Øksfjord. Øksfjord Idrettslag organiserer idretten med hovedsatsing på barneidrett og fotball. Øksfjord Atletklubb har drevet godt over mange år og har fått fram flere norgesmestere i styrkeløft.

Sanitetsforeninga i Øksfjord er svært aktiv har arrangement og aktiviteter for hele familien. De forsøker å inkludere tilflyttere i sine aktiviteter. Det er 3 svømmehaller med vann i kommunen. Dette bidrar til at de unge lærer å svømme og til å aktivisere lokalbefolkningen vinterhalvåret.

Loppa kommune er godt kjent blant folk som oppsøker den ekstreme delen av naturen. Fjellene er godt egnet til topturer både sommer og vinter og benyttes av både lokalbefolkningen og tilreisende. Øksfjordjøkelen er Finnmarks mest besøkte isbre og benyttes til både brevandring, klatring og skigåing. Med sin kultur og spesielle natur er Loppa øy et viktig mål for fotografering og turgåing. Det er merkede turstier flere steder i kommunen. Med sin værharde og fiskerike kyststrekning er det store muligheter for havfiske, vrakdykking, fuglekikk mm.

Når sommeren kommer øker befolkningstallet og det blir folk i fraflyttede hus og fritidsboliger. De mange fisketuristene fra hele Europa preger også aktiviteten, både på sjø og land.

3.4 Arbeidsliv

I Loppa arbeider ca 75 % av kvinnene i det offentlige mens ca 75 % av mennene arbeider i det private næringsliv.

2008	2009	2010	2011	2012	2013

Primærnærings
Sekundærnærings
Handel, hotell/ rest samf, finans
Offentlig, forsvar, nav
Undervisning
Helse og sosial
Personlig tjenesteyting
Uoppgitt
Totalt

Det har blitt flere nye arbeidsplasser i kommunen og dette har ført til behov for mer variert kompetanse enn tidligere. Bedriftene løser en stadig større del av dette behovet ved innpendling av arbeidskraft. Dette kan være en grei løsning for bedriftene men er en dårlig løsning lokalsamfunnet. Loppa trenger unge og engasjerte mennesker for drifte kultur og fritid, og flere unger for å forme framtida til Loppa kommune. Løsningen med pendlere har spredd seg til flere næringer og dette gjør at utfordringen blir enda større.

Det må vurderes som positivt at de største familieeide bedriftene har gjennomført generasjonsskifter og fått unge mennesker med nye ideer inn i ledelsen.

Mangelen på boliger og spesielt boliger av nyere dato, gjør det for lite attraktivt for folk å flytte til kommunen. Kommunen er en stor boligaktør men har ikke prioritert bygging av nye boliger. Det har ikke vært bygd en ny bolig i kommunen etter århundreskiftet. Et par bedrifter har kjøpt boliger og pusset dem opp for utleie til egne ansatte. Dette er positivt, men er ikke tilstrekkelig for å stoppe pendlingen og opprettholde folketallet.

3.5 Samferdsel

Med størstedelen av kommunen uten vei er Loppa svært avhengig av gode sjøveis kommunikasjonstilbud. Kommunesentret Øksfjord har 4 mil med vei til E6 og resterende del av kommunen er avhengig av hurtigbåt eller ferge for å komme til Øksfjord. Flere av småstedene har noen få fastboende og dette gjør det ekstra vanskelig når kommunen skal argumentere for at rutetilbudene må opprettholdes. Det er derfor en stor utfordring å ta hele kommunen i bruk.

Fra 2016 skal ferger med dårlig kapasitet og stadige kanselleringer erstattes med nye, større og moderne ferger. Det er store forventninger til det nye rute-

tilbudet. Med nedgang i befolkningen har veksten i fisketurismen og mange besøkende bidratt positivt til at passasjergrunnlaget i sommerhalvåret opprettholdes.

Øksfjordtunnelen har vært et gjennomgående problem for trafikken fra Loppa og Hasvik kommune til E6. Selv med en større utbedring er forholdene i tunnelen med en kjørebane langt fra tilfredsstillende. Spesielt vogntogene har store utfordringer og lav takhøyde har ført til mange skader på bilene. Bakken i Øksfjordbotn er også en flaskehals på glatte vinterveier. For kystkommunene Loppa og Hasvik er den dårlige veiforbindelsen til E6 med på å gjøre kommunene til enda større utkant.

4.1 Hovedmål

Folketallet i kommunen skal stabiliseres på over 1000 innbyggere.

Målsettinga understreker frykten for konsekvensene dersom kommunen får ytterligere nedgang i befolkningen. I KOSTRA-analysen i 2015 fikk kommunen dokumentert konsekvensene av befolkningsnedgangen fram til og med 2013. Befolkningen i kommunen og overføringene fra staten har blitt ytterligere redusert etter dette. Resultatet er at enhetskostnadene innenfor skole, barnehage, helse og administrasjon, fortsatt vil øke dersom

ikke det skjer endringer. Spesielt pekes det på den dramatiske nedgangen i aldergruppa 0 – 15 år de nærmeste 8 år og det pekes på at det må gjennomføres store kutt i skole- og barnehagesektoren. Dette er utfordrende i en kommune med store avstander og dårlige kommunikasjoner.

Alle de øvrige deler av planen må forholde seg til hovedmålet. Dette gjelder både delmål, de tiltak som beskrives i denne planen og i de delplanene som blir utarbeidet i planperioden (2015 – 2027).

4.2 Endrede rammebetingelser

KOMMUNESAMARBEID ELLER KOMMUNESAMMENSLÅING

Som de fleste andre kommuner i Norge diskuterer Loppa kommune sin framtid. Alternativene er å slå seg sammen med nabokommunen(e) eller fortsette som egen kommune i et styrt samarbeid med andre kommuner.

Loppa kommune har i dag et omfattende samarbeid med nabokommunene. Dette gjelder leder- og næringssamarbeid gjennom Vest-Finnmark Regionråd. Kommunen samarbeider også med andre når det gjelder revisjon, etterutdanning for lærere, annen etterutdanning for kommunalt ansatte, barnevern, andre helseområder, akutt forurensing, landbruk og skogbruk, drift av havna m.m.

Kommunen har derfor lang erfaring med å løse deler av sine oppgaver sammen med andre kommuner og denne erfaringen kan komme godt med når kommunesammenslåing eller kommunesamarbeid skal vurderes. Det er utgitt en veileder der det er satt opp klare frister for gjennomføring av vedtak for kommuner som ønsker å slå seg sammen. Det er også en økonomisk «gulrot» på minimum 20 mill. og andre økonomiske virkemidler som stimulerer til sammenslåing av kommuner. I Finnmark har ingen kommuner vedtatt å slå seg sammen i første runde. Loppa kommune har vært i samtaler med andre kommuner uten at det er inngått bindende avtaler.

For kommuner som ikke slår seg sammen vil det bli pålagt et interkommunalt samarbeid mellom kommunene.

ØKONOMI

Den økonomiske handlefriheten i kommunen er helt avhengig statlige overføringer. Fram til i dag har nedgangen i overføringene kun sammenheng med nedgangen i befolkningstallene. Det har vært og det vil fortsatt bli en krevende jobb å ta ned budsjettene dersom nedgangen i befolkningen fortsetter. Dette innebærer at tjenestetilbudet må effektiviseres eller reduseres.

Dersom det blir mindre differensiering av enhetstilskuddene mellom små og store kommuner vil den økonomiske utfordringen for Loppa kommune bli enda større.

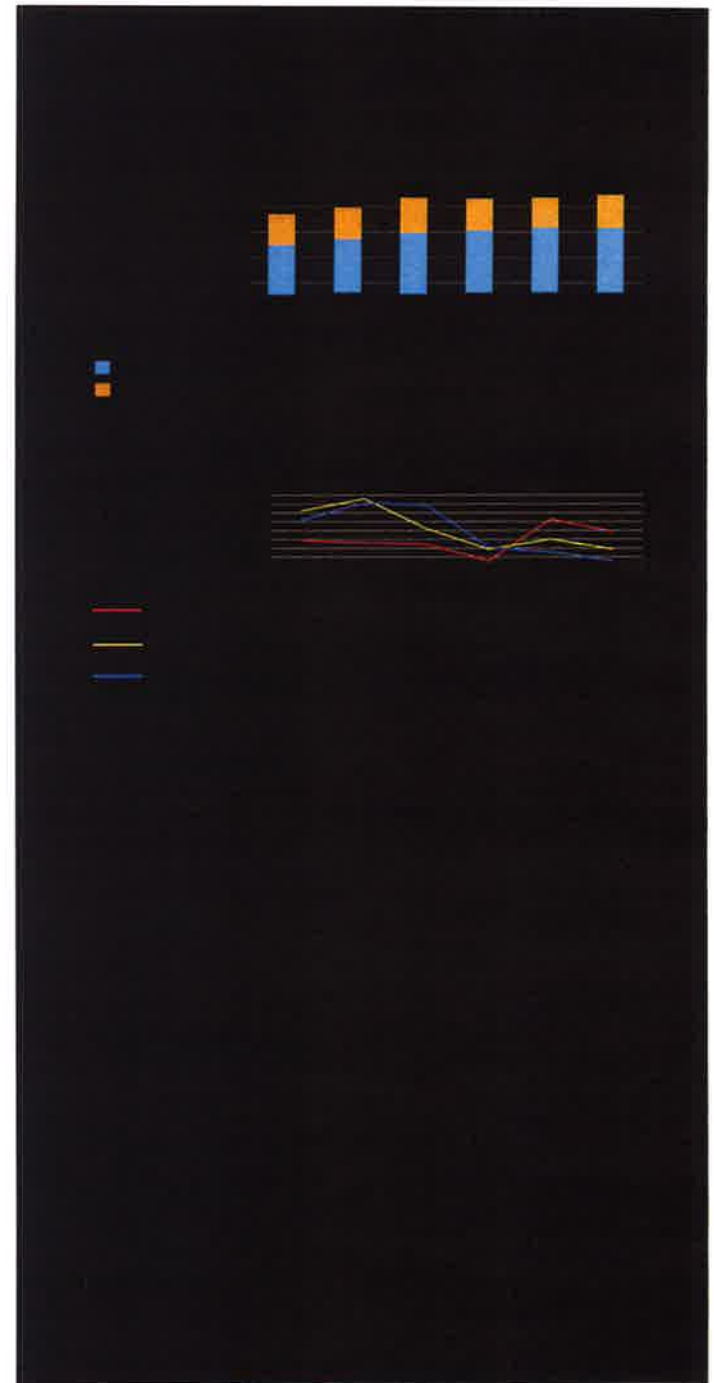
NASJONAL MARIN VERNEPLAN

I oppstartsmeldingen for verneplanen beskrives status på områdene innenfor verneplanen som berøres av vern. For Loppa kommune berører verneplanen hele kommunen unntatt Frakfjorden. Verneplanen omfatter kulturminner og geologiske, fysiske og biologiske forhold. For Loppa kommune vil planen berøre infrastruktur, fiske, oppdrett, skipstrafikk, farleder og reiseliv.

Det skal gjennomføres et konsekvensutredningsprogram før planen settes ut i livet og det er svært viktig at Loppa kommune kan få større handlefrihet over sjø- og kystsonen enn det legges opp til i verneplanen.

Det legges til grunn at drift og vedlikehold av eksisterende bygninger, anlegg og innretninger kan gjennomføres. Fiske med teine, ruse, garn og line er tillatt.

Nye tekniske inngrep (bygninger, anlegg, installasjoner og utfylling), mudring og deponering av masse, utslipp av kjølevann, utslipp av ballastvann, utnyttelse av mineralske

ressurser og akvakultur ikke er tillatt. Det er avgjørende at viktige behov for kommunen blir konsekvensutredet og tatt hensyn til før planen trer i kraft.

MILJØ OG KLIMA

For en kommune som har levd av sjørettet næringsvirksomhet skal arven videreføres ved å ta vare på miljøet og arbeide for ei bærekraftig utvikling. Siden havet er så viktig for Loppa er det viktig at også bruken av havet kan endre seg uten at det går ut over miljøet. Internasjonale forpliktelser, plan- og bygningsloven og andre nasjonale lover pålegger kommunen et stort ansvar overfor miljøet. Kommunen skal fortsatt ha livskraftige fjorder og ta vare på Øksfjordjøkelen og de alpine områdene. Det er viktig for miljøet at det bor folk i hele kommunen for å ivareta kulturlandskapet og utnytte de lokale ressursene på en bærekraftig måte. Kommunen skal også være et godt vertskap for over 10000 rein på sommerbeite i kommunen.

Havnivået stiger, men det har vært usikkerhet knyttet til effekten av dette siden landjorda også stiger i våre områder. Det er nå utarbeidet prognoser på framtidig havnivåstigning. For Loppa kommune må det forventes en økning i stormflo på 8 – 30 cm i 2050 og 40 – 95 cm i 2100. Det blir viktig å ta hensyn til havnivåstigninga i kommunal planlegging.

Med mer nedbør vil det bli flere jordskred, snøskred og stengte veier. Det er gjennomført et skredkartleggingsprosjekt som omfatter alle bebygde områder i Loppa kommune. Rapporten fra prosjektet ligger til grunn for skredkonklusjonene. Øksfjord er utsatt for både snøskred og jordskred. Det allerede gjennomført flere sikringstiltak i de skredut-

satte områdene og de siste områdene vil bli sikret i 2015. Skredvurderingene og sikrings-tiltakene omfatter ikke veier og ubebodde områder.

Øksfjord har hatt store utfordringer knyttet til kvikkleire og dette har påvirket både byggeprosjekt og veiutbygginger. Det ble derfor gjennomført prosjekt for å kartlegge kvikkleire og hvilke konsekvenser dette får for Loppa kommune.

Det er sammenhengende kvikkleire i ytre del av molohavna mens det er ingen indikasjon på sammenhengende kvikkleire i indre del. Poretrykket på massene i indre del av havna vil uansett være høye på grunn av den høye fjellsiden bak denne delen av havna. Øst for idrettsplassen i Vassdalen er det farlig kvikkleire. Det anbefales at dette området ikke røres da det kan oppstå kollaps. Urørt er området stabilt. Ellers er det kvikkleire/ustabil leire i ytre del av sjøområdene knyttet til Vassdalen.

PRIVAT SERVICE

Utenom Øksfjord er det nærbutikker i Nuvsvåg, Bergsfjord og Sør-Tverrfjord. Nedgangen i befolkningen og reduksjon i fisket har redusert lønnsomheten for butikkene. Alle distriktsbutikkene er med i Merkurprogrammet og Loppa kommune har i tillegg støttet distriktsbutikkene i en periode. Dagligvarebutikkene er avgjørende for bosettingen og møtestedet i bygdene. Alle har et tilrettelagt kaféområde der folk kan kjøpe seg en matbit og slå av en prat. For bedriftene som driver med slipp, fisketurisme eller fiske er det avgjørende å ha tilgang på mat og drivstoff i nærområdet.

4.3 Medvirkning i planarbeidet

Det har vært lagt opp til en åpen og inkluderende prosess for at så mange som mulig kan få komme med synspunkter på innholdet i kommuneplanen. Det startet med involvering av Nuvsvåg Utviklingslag, Bergsfjord Utviklingslag, Vestre-Loppa Utviklingslag, Loppa Næringsforening og et folkemøte i Bergsfjord og et i Øksfjord.

Det var 110 personer tilstede på de 2 folkemøtene og utfordringene ble godt belyst. I Bergsfjord var de opptatt av å få ny drift på fiskebruket og framtidige samferdselsløsninger (veiutløsning mot E-6, ny ferge og ønske om å opprettholde rutetilbudene). I Øksfjord var truslene kommunesammenslåing og nedgang i folketallet. Det kom inn mange konstruktive forslag på framtidige løsninger.

Bygdelag og hytteforeninger ble tatt med i arbeidet ved at det ble sendt ut et forslag til diskusjon der vi ba om innspill på en rekke utfordringer. Vi fikk svært gode tilbakemeldinger fra Nuvsvåg Utviklingslag, Bergsfjord Utviklingslag, Sør-Tverrfjord bygdelag, Sandland bygdelag og Øksfjordbotn hytteforening. De var opptatt av å få lokalsamfunnene til å fungere og innspillene gikk på: Havner, småbåthavn, bevare skolen, andre kommunale tjenester, nærbutikken, fritidsboliger, fiskehjeller, bruk av sjøarealene, næringsareal, privat/offentlig brøyting, gravplasser, kulturminner og fritidstilbud. Det har også vært kontakt med flere av «lagene» i ettertid.

Alle elevene på ungdomstrinnet i grunnskolen deltok på møter ved skolen i Bergsfjord- og Høgtun skole i Øksfjord. Elevene

var opptatt av utfordringer og forbedringer av skolesituasjonen og fritidstilbudene. Elevene i Bergsfjord var i tillegg bekymret for nedleggninga av fiskebruket og de ringvirkninger dette kunne få.

Det ble holdt møte med eldrerådet. De var svært tilfredse med helsetilbudet i kommunen. De ønsket større aktivitet og flere møteplasser for å unngå isolasjon og inaktivitet. Fraflytting fra kommunen ble vurdert som største trussel.

Det ble gjennomført et historisk møte med reindrifta der 4 av 5 reinbeitedistrikt stilte opp. En rekke praktiske utfordringer ble diskutert. Distriktene fryktet økt hyttebygging som de mente var «inngrep av verste sort» for dem. I perioden mai – september bør kommunen ikke gi tillatelser som forstyrrer reinen unødvendig (helikopterlandinger, annet). Det er viktig for reindrifta at kommunikasjonstilbudet til Vestre-Loppa ikke svekkes.

Det ble opprettet to arbeidsgrupper for sjø- og kystsonen der de viktigste brukergruppene var representert. Sjø- og kystsonen står for den største verdiskapningen i kommunen og forvaltningen av disse områdene vil ha stor betydning for framtida. Gruppene sin største bekymring er at nesten hele kommunen berøres av forslaget til «Nasjonal marin verneplan». Det er viktig at Loppa kommune dokumenterer sine behov så det både kan være grunnlag for arbeidet med kommuneplanens arealdel og for diskusjonene som vil komme ved gjennomføringa av «Nasjonal marin verneplan».

Det har i tillegg vært gjennomført separate møter med 9 bedrifter fra Loppa. De har ulike utfordringer, men manglende skjerming

Framida

av molohavna og rekruttering av kompetent arbeidskraft påpekes som en utfordring fra flere bedrifter. Ellers kan nevnes: Utvide industriarealet i Vassdalen mot Finnes, utvide flytekaia i Vassdalen + el. og vann, bedre fraktemulighetene av gods til Vestre-Loppa, regulering av havnene, gjestehavn i Øksfjord, kvikkleireutfordringene i Øksfjord, ny mat- og godsterminal og flere andre forhold.

Cermaq og Grieg Seafood ønsker begge å utvide aktiviteten i Loppa og vil ha over 40

personer sysselsatt i Loppa i 2015. De er begge opptatt av at sjøarealene blir tilpasset de nye størrelsene på lokalitetene og de ønsker seg nye lokaliteter.

Det har vært gjennomført møter med eksterne aktører som Kystverket, Finnmark Kraft, Vegvesenet og kontakt med Sametinget.

Ca 25% av befolkningen i kommunen har vært direkte involvert i arbeidet med samsfunnsplanen.

Framtida

Foto: Allaposten

5 Glad i Loppa

IDENTITET

Sterk identitet og godt omdømme er to faktorer som påvirker hvor attraktiv kommunen er som bosted, arbeidssted og turistmål. Identiteten dreier seg om innbyggernes egen oppfatning av seg selv og bostedet sitt, mens omdømme dreier seg om omverden sitt bilde av kommunen og samfunnet. Det er en sterk sammenheng mellom disse to faktorene, da innbyggerne i kommunen er samfunnets viktigste ambassadører. Stolte Loppaværing er gode ambassadører.

Loppaidentiteten ble styrket under «Stompa»-serien for ca. 50 år siden som gikk på radio, TV og film og uttrykket «Dra på Loppahavet» satte ord på Loppaidentiteten. Til denne identiteten hører et folk som har levd av det havet gir og blitt stolt av å ha utviklet en kompetanse som gjorde at de både kunne arbeide og bo under slike forhold.

De senere år har fokuset blitt knyttet til den

alpine naturen i Loppa og de mulighetene som ski- og fotturer mellom de høye fjellene og havet åpner for.

Nedgangen i befolkningstallet og fraflyttinga av unge mennesker har gitt identiteten en knekk og det er derfor viktig og gjenreise stoltheten ved å bo i Loppa. Dette blir en stor utfordring dersom folketallet og overføringene fra staten fortsetter å synke. Det understreker viktigheten av en stabilisering av folketallet i kommunen.

BOLYST

Loppa kommune er i gang med et «Bolyt»-prosjekt sammen med 4 andre kystkommuner i Vest-Finnmark. Målet for prosjektet er å styrke, utvikle og bygge opp tjenester som skal gjøre regionen til det foretrukne arbeids- og bosted for både utenlandsk og norsk kompetanse.

Det er ca. 70 personer fra ca. 20 land bosatt i Loppa kommune. Det har vært gjennomført og skal gjennomføres flere integreringstiltak

for denne gruppa. Med det lave fødselstallet som er i kommunen, er kommunen helt avhengige av tilflytting. Det er derfor viktig at både norske og utenlandske tilflyttere bor bra og trives i kommunen.

FOLKEHELSE

Folkehelseloven fra 2012 utvidet helsebegrepet til å omfatte alle forhold som påvirker helsa til enkeltmennesket. Folkehelseloven pålegger kommunene og andre å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelsa og utjevner sosiale forskjeller.

Vi må ta hensyn til livsstilsendringer i befolkningen og de konsekvenser dette har for både matvaner og mosjon. For å møte disse utfordringene må kommunen, næringslivet, lag og foreninger og enkeltpersoner engasjere seg. Det er viktig å bygge videre på de mange aktørene som i dag organiserer og driver mosjon og trening i kommunen.

Kommunen har fått ansvaret for det forebyggende folkehelsearbeidet som skal gjennomføres på tvers av alle sektorer. Arbeidet er i gang, og det blir viktig å synliggjøre dette i framtidige planer.

Befolkningen i Loppa har dobbel så høy hyp-pighet i forhold til landsgjennomsnittet på Folkehelsebarometret når det gjelder «Røyking blant kvinner» og «Lungekreft- og kols-dødelighet». Det er 75 % flere eldre enn i gjennomsnittskommunen over 80 år. De har 50 % flere «Uføretrygdede mellom 18 – 44 år» og «Overvekt menn».

For de øvrige 29 parameterne er det mindre avvik fra landsgjennomsnittet.

Kommunen har oppnevnt folkehelsekoordi-

nator og barneansvarlig. Det er også opprettet en ruskonsulent-stilling.

Eldrerådet uttrykte stor tilfredshet med «nærhet til friluftsliv og mange muligheter for fysisk aktivitet». Med stor overvekt av eldre er det viktig for kommunen at denne gruppa har gode og varierte tilbud i nærområdet.

Befolkningen vurderer kommunen sitt viktigste tilbud i dag til å være at det er vann i 3 svømmebasseng i kommunen. Kommunen har over tid prioritert utvikling og drift av infrastruktur for å skape fysisk aktivitet som en viktig oppgave. Dette er et godt utgangspunkt for å lykkes i den utvidede rollen som kommunen nå har fått.

Fritidstilbudene i Loppa er knyttet til det frivillige arbeidet som drives i lag og foreninger. Siden det er få kommersielle tilbud er dette arbeidet svært viktig for trivselen og folkehelsa i kommunen. De mange ildsjelene er driverne i dette arbeidet og det er viktig at arbeidet videreføres av nye generasjoner for å bevare denne kvaliteten. Loppa kommune vil stimulere og motivere til fortsatt stor aktivitet i lag og foreninger i kommunen.

Samfunnshus, skoler, gymsaler og svømmebasseng er i dag en sentral infrastruktur for aktivitetene til lag og foreninger i kommunen. Det er en rekke oppmerkede turstier som benyttes av både lokalbefolkning og besøkende. Går en inn på kommunen sin hjemmeside og ser på «Visit Loppa» finner en informasjon om 18 merkede turløyper i Øksfjord, Bergsfjord og Sandland. I tillegg benyttes de bratteste delene av Loppanaturen som arena for de sprekeste.

Idretten har alltid stått sterkt i kommunen og

det er varierte tilbud både innenfor lagidrett og individuelle idretter. Det er nå organiserte og etablerte treningstilbud i kommunen på alle steder med over 10 innbyggere og flest tilbud der det bor flest mennesker. Kulturskolen gir populære tilbud til de unge og Øksfjordrevyen engasjerer både deltakerne og publikum.

Det er utfordrende å opprettholde den høye aktiviteten med den nedgangen som er i befolkningen. Kommunen vil uansett stimulere til gode fritidstilbud for øket bolyst og benytte dette som effektive tiltak for å bedre folkehelsen.

STEDSUTVIKLING

Ca. 2/3 av befolkningen bor i kommunesentret Øksfjord og områdene langs Fv. 882. Resten bor spredt og er avhengige av båt/ferge med ca. 100 i Nuvsvåg-/Tverrfjordområdet og 200 i Vestre-Loppa fordelt på 7 steder med Bergsfjord som største sted.

For Loppa kommune er det viktig å ta hele kommunen i bruk for å kunne utnytte ressursene i kommunen på en best mulig måte. Den store omstillingen fra å være en fiskerikommune til å bli en kommune med et mer variert næringsliv har gått bra i Øksfjord, mens resten av kommunen har slitt. Unntaket er oppdrett og fisketurisme som har tatt småstedene i bruk.

Loppa kommune skal utvikle Øksfjord til å bli godt service- og kommunikasjonscenter for de andre bygdene i kommunen. Kommunen er helt avhengig av å ha Finnmark fylkeskommune med på dette siden de har ansvaret for båtrutene.

Det bør gjennomføres en endring av organiseringen på rådhuset som gjør det enklere for innbyggerne å henvende seg til kommunen.

De maritime næringene og den maritime kulturen skal prege fellesområdene i Øksfjord. Øksfjord skal utvikle seg som et sjørettet senter med gode møteplasser nær sjøkanten. Det er behov for en større møteplass i kaiområdet i Øksfjord der folk fra hele kommunen kan møtes.

Utviklingen av bygdene i kommunen skal skje i samarbeid med de lokale næringsaktørene og/eller utviklingslagene/grendelagene. For kommunen er det viktig å satse på fiskerne, fisketuristbedriftene, oppdretterne, nærbutikkene og andre næringsdrivende, så det er lokale arbeidsplasser tilgjengelig for de som ønsker å bo i bygdene.

Det er ikke bygd private boliger i kommunen de siste 15 år. Likevel er det periodevis boligmangel i Øksfjord og det kan også bli det i bygdene. Kommunen skal starte bygging av nye boliger i Øksfjord og vil gjøre det samme dersom det oppstår behov for boliger i bygdene.

Framtida

6 Driftig i Loppa

NÆRINGSLIV OG NÆRINGSUTVIKLING

Loppa kommune var omstillingskommune i perioden 2007–2012. Grunnlaget for omstillingsstatusen var stor nedgang i befolkningen, kraftig reduksjon innenfor fiske og fiskeindustri og mangel på arbeidsplasser i kommunen. I denne perioden ble fokuset rettet mot å skape nye arbeidsplasser i kommunen og hovedfokuset ble rettet mot:

- Oppdrett
- Leverandørindustri til oppdrett
- Fisketurisme

I tillegg ble det fokusert på andre sjørettede aktiviteter med forankring i lokalt eierskap. Disse strategiene skal videreutvikles i kommuneplanperioden.

For å utvikle et mer robust næringsliv er det viktig å skape flere lønnsomme bedrifter med over 15 ansatte. Dette skal skje gjennom nyskaping i eksisterende bedrifter samtidig

som en slår ring rundt etablerte og mindre bedrifter med gode ideer.

Det skal skapes nye arbeidsplasser i Loppa kommune i denne planperioden. Tilgangen på arbeidsplasser skal brukes som viktigste virkemiddel for å rekruttere nye innbyggere til kommunen.

Oppdrett

Av større sjøarealer er Øksfjorden tatt i bruk av Grieg Seafood og Langfjorden av Cermaq. Frakfjorden er eneste store sjøareal som fortsatt er disponibelt. Kommunen har kun indirekte inntekter på bruken av sjøarealene mens staten tar betalingen for konsesjonene. Loppa kommune vil fortsatt arbeide for at det blir innført en produksjonsavgift eller annen skatt som kan gi kommunen direkteinntekter fra oppdrettsaktiviteten. Og det vil ikke bli tilrettelagt nye oppdrettslokalteter i kommunen før dette er avklart.

Oppdrettsnæringa sysselsetter i dag 40 – 50 personer. Utfordringen for kommunen er å få

de som arbeider på oppdrettsanleggene til å bo i kommunen. Kommunen vil arbeide videre med dette og målet er å redusere innpendlingen til et minimum.

Avgrensningen på bruken av sjøarealene skal gjennomføres under arealdelen. Oppdretterne ønsker seg større lokaliteter for å samle mere fisk der forutsetningene for vekst er størst. Kommunen vil knytte disse vurderingene opp mot en framtidig produksjonsavgift. Loppa kommune aksepterer ikke at kommuner som har tilrettelagt for den store veksten i oppdrettsnæringa ikke skal få noen direkte inntekter igjen for det mens kommuner som nå tillater oppdrett skal få over 10 mill. pr. konsesjon. Oppdrettsnæringa må ta sin del av kostnadene for at kystkommunene skal kunne opprettholde en desentralisert struktur som kommer næringa til gode. Ønsker staten vekst i næringa må de tilrettelegge for det.

Kommunen ønsker å være med på å utvikle en bærekraftig oppdrettsnæring og håper å kunne samarbeide videre med de lokale oppdrettsselskapene.

Leverandørindustri til oppdrett

Leverandørindustrien til oppdrett er blitt viktig for kommunen. Polarfeed produserer laksefôr og Frydenbø Øksfjord Slipp og Mek med sine 2 verkstedhaller kan vedlikeholde de største fôrflåtene og også tilby andre mekaniske tjenester til næringa. Flere andre bedrifter er også leverandører til oppdrettsnæringa. Det arbeides også med etablering av lakseslakteri i Øksfjord og settefiskanlegg i Nuvsvåg.

Siden oppdrettsnæringa er blitt et stort nærmarked er det viktig å fortsette denne satsingen i planperioden. Dette skal skje ved

vekst i eksisterende bedrifter og satsing mot etableringer som rensefisk, brønnbåt, notbehandling, ankerhåndtering mm.

Fiske og fiskemottak

Fiskeindustrien/fiskebruk har hatt vanskelige tider i Loppa de siste 30 år. I dag er det ingen mottak av fisk i drift i kommunen og antall yrkesfiskere har blitt redusert samtidig som rekrutteringen til yrket svikter. Størstedelen av flåten har drevet fiske i kommunen, og denne delen av flåten har blitt kraftig redusert pga. mangelen på fiskebruk. Det har vært et sterkt ønske om gjenåpning av fiskebruket i Bergsfjord uten at dette har lyktes. Det er fortsatt mulighet til å få dette på plass men en er avhengig av gode kommersielle aktører.

Fisketurisme

Fisketurismen i Loppa har hatt en eventyrlig utvikling fra sin spede begynnelse rett etter tusenårsskiftet og fram til i dag da Loppaopplevelser, Arctic Nuvsvåg, Øksfjord Sjøfiske og Sandland Brygge har over 16 000 overnattinger i året. Bedriftene som ligger spredt i kommunen bidrar til opprettholdelse av distriktsbutikker og salg av drivstoff, båtruter og bussruter i en kommune der infrastruktur og privat service er under press.

Utviklingen av fisketurismen har gått mot stadig lengre sesong og høyere belegg på gode destinasjoner. I Loppa har de fleste bedriftene tilgang til både smule farvann i en fjord og havfiske. Dette gir få dager med landligge og varierte fiskemuligheter. Det er viktig at bedriftene følger med i utviklingstrendene og tilpasser seg disse. Det er viktig at volumet på næringa er tilpasset bruken av sjøen og at det er samarbeid mellom fisketurisme, oppdrett, yrkesfiskere og annet fritidsfiske.

Samferdsel

Under «Nåsituasjonen» er samferdsel beskrevet som en flaskehals for å kunne ta hele kommunen i bruk. Ferge og hurtigbåttransporten til Vestre-Loppa har over tid avdekket så mange svakheter at både næringsliv og fastboende i denne delen av kommunen fortjener veiutløsning. Veiutløsning var med i «Generalplanen for Loppa kommune» fra 1976, så det er på tide å komme videre.

Annet

All sjørettet næringsutvikling skal være satsingsområde for Loppa kommune. Skyssbåt-næringen har lange tradisjoner og kompetansen på rederidrift bør kunne utvikles videre.

KOMPETANSE

Loppa kommune ligger under gjennomsnittet når det gjelder personer med høyere utdanning. Dette skyldes at fiske og fiskeindustri var viktigste næringer tidligere og at realkompetanse fra fiske var den mest etterspurte kompetansen.

Nå har dette endret seg og de nye næringene har et langt mer variert behov for spesialisert kompetanse. Dette medfører at bedriftene på kort sikt må rekruttere nøkkelpersonell utenfor kommunen. Det er også viktig å informere om de behov og muligheter som ligger i et næringsliv i endring.

Grunnskole

Kommunebarometret til KS har over mange år kåret grunnskolen i Loppa kommune som den beste i Finnmark og høyt oppe på landsbasis. Utfordringen framover er en svært stor reduksjon i elevtallet i grunnskolen og stadig høyere enhetskostnader pr. elev. Antallet grunnskoler ble redusert fra 4 til 3 i 2012 og det må gjennomføres ytterligere tiltak for å re-

dusere kostnadene i grunnskolen. Det blir en utfordring å opprettholde den gode kvaliteten samtidig som dette skal gjennomføres.

Videregående skole og høyere utdanning

Ungdommene fra Loppa, har med unntak av noen år med fjernundervisning på 1. år i videregående skole, alltid måtte reise bort for å gå på skole etter fullført grunnskole. Dette er en utfordring for både foreldre og ungdommene og har ført til at flere flytter når barna begynner på videregående skole. Mangel på lærlingeplasser har ført til at elevene sliter med å få gjennomført yrkesfag på videregående skole. Det er behov for fagarbeidere innenfor akvakultur og maritime fag, men det er få elever fra Loppa som søker seg dit.

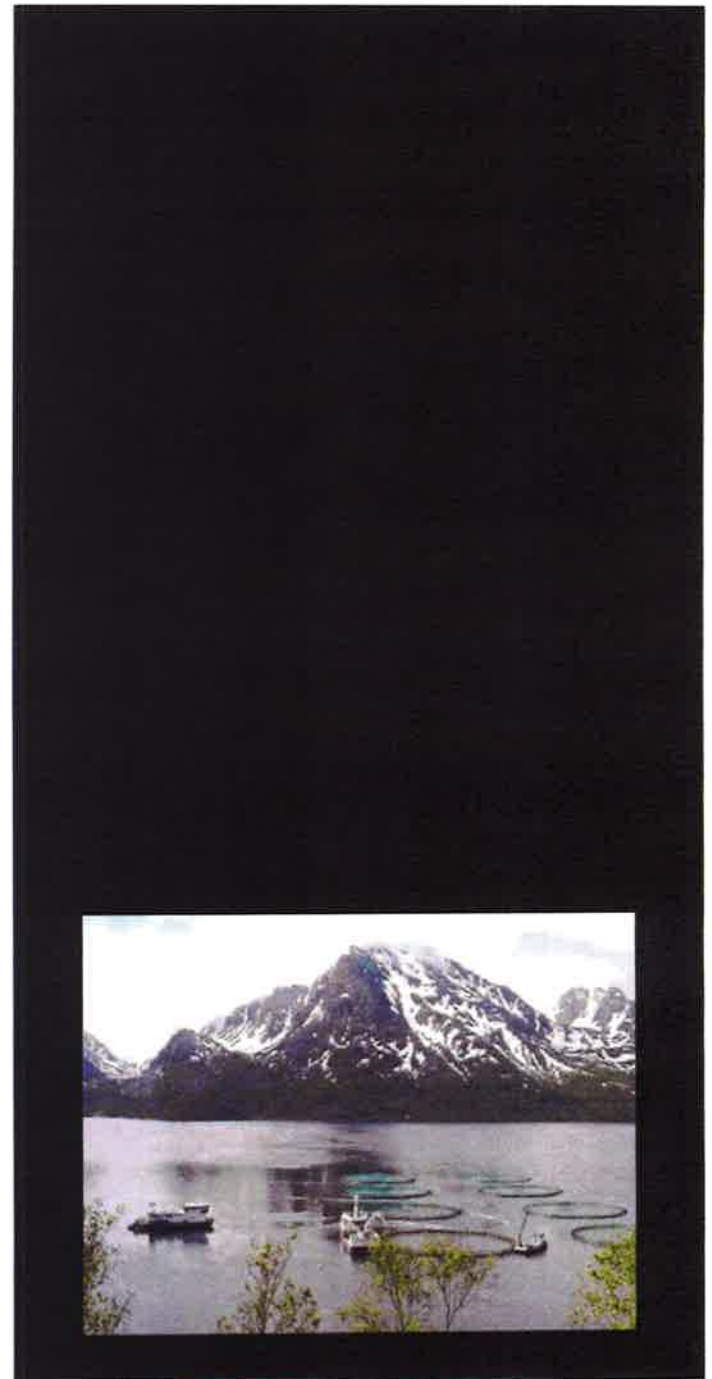
Tradisjonelt har mange fra Loppa kommune med høyere utdanning søkt seg arbeid i kommunen etter fullført utdanning. Det kan se ut som om dette har endret seg og at færre med høyere utdanning ønsker seg tilbake til kommunen.

Bedriftsintern opplæring

Det har vært gjennomført store bedriftsinterne opplæringsprogram i flere bedrifter i Loppa. Det er viktig at dette fortsetter for å tilpasse bedriftene til vekst og nye markeder. Kommunen må være i god dialog med bedriftene og være en pådriver for å få dette til.

SAMFUNNSSIKKERHET

Loppa kommune er en fjellkommune som ligger utsatt til ut mot havet og med Øksfjordtunnelen som flaskehals på veien mot E6. Dette gir store utfordringer når kommunen skal planlegge sikkerheten for befolkningen og ta hensyn til både farer fra naturen og andre farer som kan true lokalsamfunnet. Med spredt befolkning er det også en utfordring å holde

befolkningen informert når ulykker inntreffer. Som ledd i kommuneplanarbeidet er det blitt gjennomført en risikovurdering av skredfare i befolkede områder i kommunen (NGU 2012) og en risikovurdering av kvikkleireforekomstene i Øksfjord (NGU 2014). Konklusjonen etter undersøkelsene er at det gjennomføres ytterligere skredsikring i Øksfjord i 2015 og ytterligere undersøkelser i de mest utsatte områdene for kvikkleire dersom det skal bygges i disse områdene.

Miljø og klima vil endre seg i framtida og det vil bli ekstremvær oftere enn før. Med mer ekstremvær vil økinga av vind, nedbør, bølgehøyde, stormflo, kvikkleire og skred gi kommunen nye utfordringer. På lang sikt vil dette føre til en havnivåstigning på ca. 15 cm i 2050 og ca. 70 cm i 2100. Dette får konsekvenser for all bygging nær havet.

Kommunen er også sårbar i tilfelle brann og skader på vann og avløp.

Med en stengt Øksfjordtunell pga. skred, brann, trafikkulykke o.l. må kommunen klare seg uten hjelp utenfra dersom dette inntreffer.

Loppa kommune er i gang med et systematisk og helhetlig arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap som skal oppfylle kravene til kommunal beredskap. ROS-analysen vil gi et overordnet bilde av trusler mot samfunnssikkerheten. Den overordnede beredskapsplanen må samordnes med de øvrige beredskapsplanene i kommunen.

Kommunen må etablere rutiner og prosesser som både kan løse de utfordringer som måtte oppstå, evaluere hendelsene og forbedre framtidige rutiner. For å sikre at beredskapsplanen fungerer må de som er tiltenkt en rolle i krisehåndteringen både ha nødvendig opplæring og bli involvert i planarbeidet.

7 Loppa på verdenskartet

OMDØMME

Omdømmet til Loppa har blitt svekket av kommentarer knyttet til den store reduksjonen i befolkningen. Det er viktig at omdømmet gjenreises og at de positive ting som skjer i kommunen får tilstrekkelig oppmerksomhet.

Det betyr at omdømmebygginga bør knyttes opp mot forhold der kommunen er spesiell og blant de beste i Finnmark:

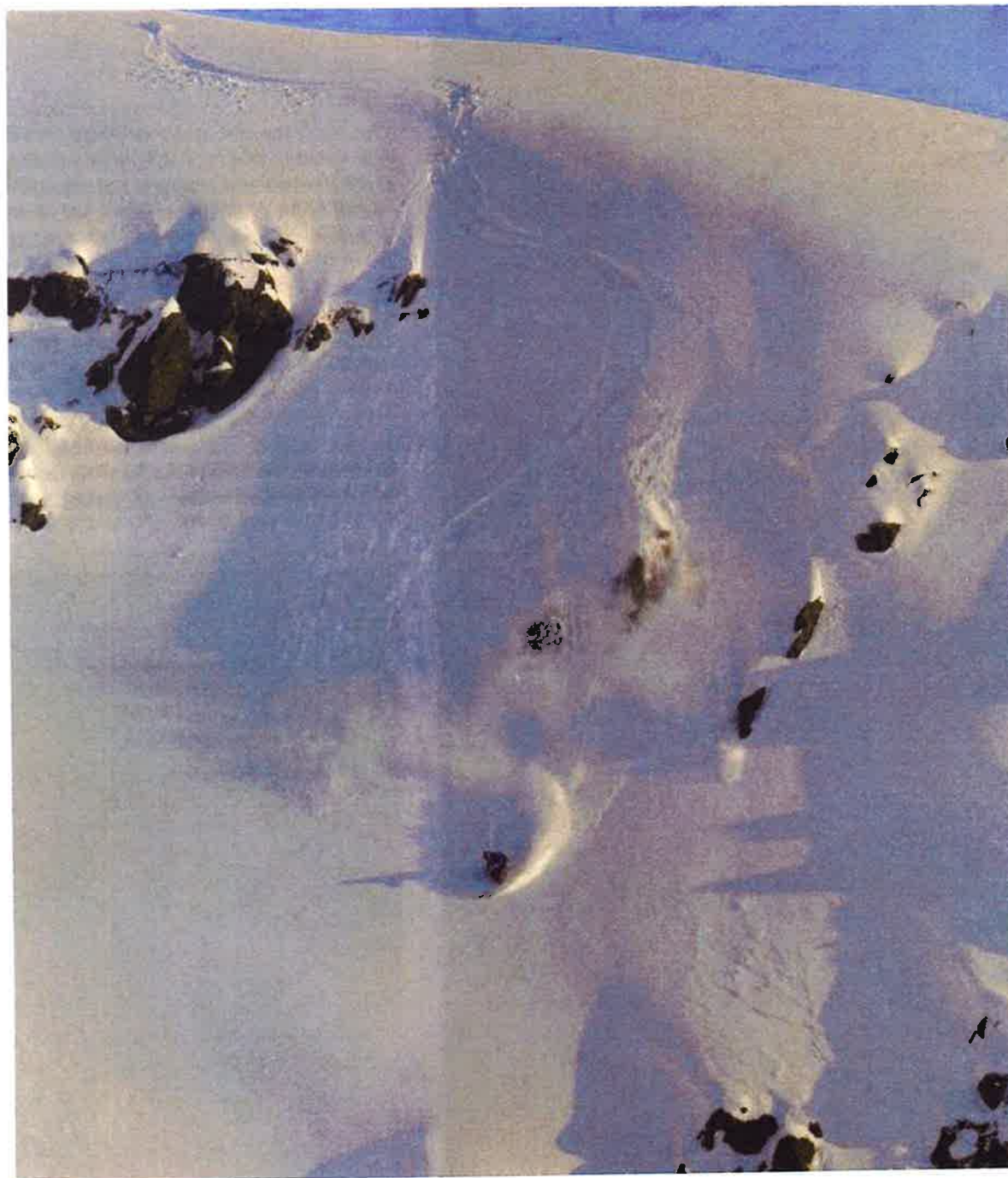
- Beste kommune i Finnmark på kommunale tjenester.
- Et trygt og godt oppvekstmiljø for barn.
- Arbeidsplasser med krav til variert kompetanse.
- Toppturer sommer og vinter.
- Variert natur med mange muligheter.

Et godt omdømme styrker kommunen sin rolle som arbeidsgiver, tjenesteyter og samfunnsutvikler. Det er også et godt utgangspunkt for rekruttering og næringsutvikling.

FOR DEN EKSTREME

For den som ønsker å oppleve det ekstreme i en lang eller kort periode av sitt liv eller for en uke eller en dag, er det mange muligheter i Loppa og det er mange som har oppdaget dem.

Filmingen av Aksel Lund Svindal i Loppa fjellene har markedsført toppturer i Loppa på en god måte. Den fine snøen på ettervinteren har også ført til at lokalbefolkningen også driver med toppturer og organiserte grupper kommer til Loppa i samme ærend. Øksfjordjøkelen med sine fjelltopper innbyr både til toppturer, brevandring og isklatring.

Loppa øy er et eksempel på et sted med 2 – 4 innbyggere om vinteren og en mangedobling av innbyggertallet om sommeren og slike steder finnes det flere av i kommunen. Her finner du den eldste bosetningen i kommunen og du er tett på naturen. Her er årlige fotokurs med naturen og fuglelivet som motiv om sommeren og nordlyset om vinteren. Øya er også et godt utgangspunkt for havfiske, dykking og fuglekikking.

TRYGGHET FOR BARN

Flertallet blant befolkningen vokser i dag opp i byer og kjenner ikke verdigrunnlaget som gjør at folk velger å bosette seg i distriktene. Loppa kommune er helt avhengig av innflytting for å lykkes med samfunnsplanen og

ønsker å fortelle så mange som mulig om at oppvekstmiljøet og tryggheten for barna, ikke er noe tilflyttere skal bekymre seg for, men se på det som en ressurs.

Alle elevene på ungdomstrinnet i grunnskolen har deltatt i dette planarbeidet og de uttrykte at det var trygt og sikkert å bo i Loppa kommune.

Når kommunen i tillegg kan dokumentere at alle ungene får barnehageplass og at grunnskolen er den beste i Finnmark, bør frykten for å ta sjansen på å flytte til Loppa kommune bli redusert. I tillegg er det trygge nærmiljø med varierte aktivitetstilbud.

8 Føringer for arealdelen

Under arbeidet med samfunnsplanen har det kommet en rekke innspill på arealbehov. I denne delen av samfunnsplanen vil vi oppsummere disse føringene.

8.1 Sjø- og kystsonen

Oppdrett

Oppdretterne ønsker en utvidelse av sjøarealene på de lokalitetene som de ønsker å drifte. Grunnen for deres ønske er at det er nasjonal politikk på at mye av veksten i næringa skal gjennomføres ved utvidelse av produksjonsvolumet i eksisterende lokaliteter. Fylkesmannen har utvidet produksjonsvolumet på flere lokaliteter i Loppa.

Det er flere som ønsker å starte med oppdrett i Frakfjorden. Arbeidsgruppa for sjø- og kystsonen i Vestre-Loppa ønsket at fjorden kun skal benyttes til fiske mens den andre gruppa ønsket å ta hele kommunen i bruk til oppdrett. Oppdretterne ønsker også å ta i bruk nye lokaliteter i eksisterende oppdrettsområder. Arbeidsgruppa for sjø- og kystsonen i Øksfjorden ønsker ikke lokaliteter utenfor Langstranda og Klubbnesvika da disse områdene benyttes til fritidsformål. Fra fiskerne påpekes det at Langstranda er gyteområde for torsk og de ikke ønsker oppdrett utenfor Lyngstein/Storelva da dette er en god fiskeplass.

Loppa kommune vil ikke tilrettelegge flere lokaliteter til oppdrett før der er etablert et avgiftsregime som gir kommunen direkte

inntekter for eksisterende lakseproduksjon i kommunen. Kommunen og oppdretterne har felles interesse av at den desentraliserte kommunestrukturen videreføres og at hele kommunen tas i bruk. Kommunen vil ha en avgift fra oppdrettsnæringen for å finansiere dette.

Andre innspill fra de 2 arbeidsgruppene for sjø- og kystsonen:

- Havnene må gjøres mer effektive.
- Det må reguleres områder for dumping av mudder fra Øksfjord, Bergsfjord, Sandland og Loppa øy.
- En gruppe støttet Sametinget sin oppfordring om forbud mot oppdrett av torsk mens den andre gruppa ønsket å ikke stenge denne muligheten.
- Nuvsfjorden må knyttes til ev. smoltproduksjon i Nuvsvåg.
- Gjennomføring av bølgedempende tiltak i molohavna i Øksfjord.
- Avsett sjøarealet som Hermes i dag benytter til lagring av fiskeredskaper, til formålet.
- Unngå samlokalisering mellom oppdrett og fritidsbebyggelse.

Andre sjørettede innspill

- Etablere småbåthavn i Øksfjordbotn (uproblematisk for fiske og oppdrett).
- Utvide Vassdalen Industriområde til også å gjelde Finnes (det som er på sjøsiden av veien).
- Reduser antall låssettingsplasser.
- Lokaliteter til oppdrett som ikke er i bruk eller ikke ønskes tatt i bruk, fjernes.
- Det må reguleres tilstrekkelig med arealer til havneformål for å sikre framtidige behov.

8.2 Landarealene

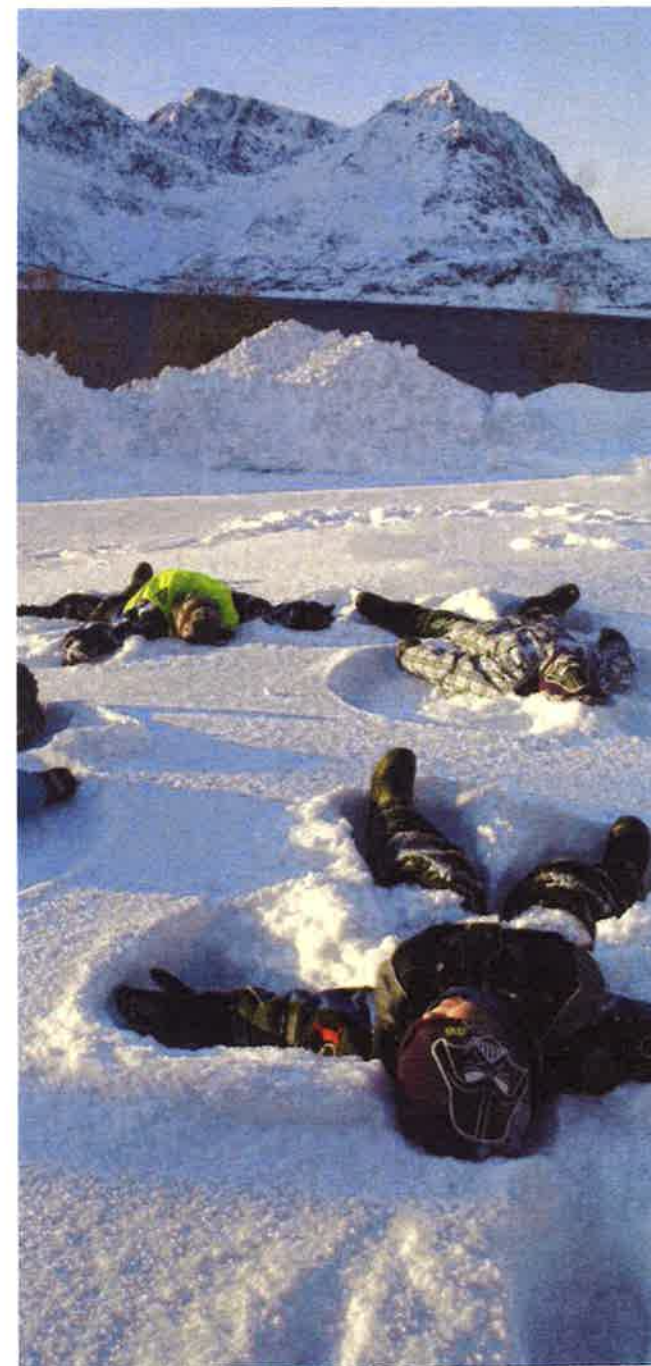
Det er kommet mange innspill på arealutfordringer. Med rapportene på kvikkleire og skred har kommunen fått bedre oversikt over arealer som kan bygges ut. Når skredsikringa er fullført i 2015 blir det viktig å få justert fare-sonekartene (dette gjelder spesielt Øksfjord).

Boligbygging

Det bør settes av arealer for boligbygging på både kort og lang sikt på de steder der det forventes økt aktivitet/ønske om å bygge boliger. Loppa kommune skal gjennomføre en boligpolitikk som både gir flere boliger og får de private inn som aktører i boligmarkedet.

Andre arealinnspill

- Utvide Vassdalen Industriområde mot Finnes. Sett av arealene på sjøsiden av fylkesveien til næringsareal.
- Vurdere mulighetene til etablering av mindre næringsareal andre steder i Øksfjord.
- Sett av areal til hjellplass i Bergsfjord.
- Sett av areal til gravplass i Bergsfjord.
- Omregulering av boligområder til fritidsbebyggelse.
- Reguler nye områder til fritidsbebyggelse.
- Reguler områder for uttak av stein og grus nær Øksfjord, Nuvsvåg, Bergsfjord og Sandland/Sør-Tverrfjord.
- Sikre friluftsområder i hele kommunen.
- Sikre flere kulturminner.

LOPPA KOMMUNE